

CRONICA ACTIVITĂȚII ȘTIINȚIFICE A SECȚIEI DE ISTORIE A MUZEULUI JUDEȚEAN HUNEDOARA — DEVA PE ANII 1979—1980

Prezenta cronică își propune consemnarea principalelor activități desfășurate de către colectivul Muzeului județean Hunedoara — Deva.

I. CERCETĂRI ȘTIINȚIFICE

a) Săpături arheologice

- ADRIANA RUSU, IOAN ANDRIȚOIU și colectivul muzeului de istorie al Transilvaniei, Lucrările de conservare-restaurare de la Sarmizegetusa Regia (Grădiștea Muncelului).
- IOAN ANDRIȚOIU, Așezarea aparținând epocii bronzului de la Boiu.
- ADRIANA RUSU, Necropola romană de la Muncelu-Brad.
- IOAN ANDRIȚOIU, Necropola romană de la Micia (Vețel).
- MIRCEA DAN LAZĂR, VICTOR ESKENASY, ADRIAN RUSU, Fortificațiile medievale de pe teritoriul comunei Sălașul de Sus.
- IOACHIM LAZĂR, ADRIAN RUSU, Fortificația feudală de la Subcetate.
- MIRCEA DAN LAZĂR, VOLKER WOLLMANN, Complexul de cuptoare pentru reducerea minereului de fier de la Ghelar — Valea Caselor.

b) Plecări în străinătate

Între 17 august — 17 septembrie Adriana Rusu a participat la săpăturile de la șantierul arheologic Martigni (Elveția) în cadrul schimbului dintre Universitatea Genova — Laussane și Universitatea Cluj-Napoca, respectiv Muzeul de Istorie al Transilvaniei.

c) Cercetări de arhivă, etnografice etc.

- IOACHIM LAZĂR, Meșteșuguri și bresle hunedorene în sec. XVII—XIX.
- MIRCEA DAN LAZĂR, Evoluția tehnicii mineritului și siderurgiei fierului în județul Hunedoara.
- OLIMPIA PALAMARIU, Catalogul monedelor feudale din colecția Muzeului județean Hunedoara — Deva.
- MARIA VÎRTOPEANU, Reuniuni culturale din județul Hunedoara în secolul XIX.
- RODICA IRIMESCU, Bibliografia analitică a calendarelor românești.
- MIRCEA VALEA, Situația social-economică și politică a maselor muncitoare hunedorene între 1919—1947.
- ADELA HERBAN, Activitatea sindicatelor hunedorene în perioada 1918—1947.
- MARIA BASARAB, Catalogul obiectelor etnografice al Țării Hațegului.
- IOAN SICOE, Ocupații tradiționale ale locuitorilor Țării Zarandului.
- IOAN SICOE, Arta lemnului la pădureni. Tipuri de așezări și gospodării în Ținutul Pădurenilor.

- LUCIA RONDOLEANU, Repertoriul monumentelor de artă plastică din județul Hunedoara.
- LUCIA RONDOLEANU, Ion Oprușan, un zugrav hunedorean din secolul al XIX-lea.

II. LUCRĂRI ȘTIINȚIFICE APĂRUTE ÎN 1979—1980

- IOAN ANDRIȚOIU, Contribuții la repertoriul arheologic al județului Hunedoara, *Sargetia*, XIV, 1979, p. 15—34.
- EUGEN CHIRILĂ, ADRIANA RUSU, Tezaurul monetar de la Deva, sec. II—I i.e.n., *Acta Musei Porolissensis*, IV, 1980, p.
- ADRIANA RUSU, Bronzuri figurate romane în Muzeul județean Deva, *Sargetia*, XIV, 1979, p. 173—184.
- IOAN ANDRIȚOIU, Dr. doc. Octavian Floca la a 75-a aniversare, *Sargetia*, XIV, 1979, p. 9—13.
- L. MARINESCU, A. SION, L. PETCULESCU, I. ANDRIȚOIU, Șantierul arheologic Micia (Vețel), *Cercetări arheologice*, III, 1979, p. 105—125.
- ADRIANA RUSU, Cetățile dacice din Munții Orăștiei, Deva, 1980.
- IOACHIM LAZĂR, Lăzi ale breslelor românești din Hunedoara, *Sargetia*, XIV, 1979, p. 281—287.
- OLIMPIA PALAMARIU, Tezaurul de la Nalați Vad, *Sargetia*, XIV, 1979, p. 289—307.
- MIRCEA DAN LAZĂR, Un nou cuptor dacic pentru ars ceramică descoperit la Deva, *Sargetia*, XIV, 1979, p. 637—642.
- OLIMPIA PALAMARIU, Tezaurul de la Vărmaga, *Sargetia*, XIV, 1979, p. 675—677.
- RODICA IRIMESCU SOFRONI, Problematika în calendarele lui George Barițiu (1852—1865), *Biblioteca și cercetarea*, Cluj-Napoca, III, 1979, p. 202—226.
- MIRCEA VALEA, Organizația „Frontului Plugarilor“ în etapa revoluției populare-democratice din România (I), *Sargetia*, XIV, 1979, p. 549—560.

III. PARTICIPĂRI LA MANIFESTĂRI ȘTIINȚIFICE

- Colocviul „Unitate și continuitate în istoria civilizației populare românești“ organizat de către Muzeul Brukenthal Sibiu în colaborare cu Centrul special de perfecționare a cadrelor, Sibiu, 29—30 martie 1979:
- IOACHIM LAZĂR, Contribuții hunedorene la dezvoltarea tehnologiei mineritului și a prelucrării metalelor în secolele XVII—XVIII.
- MIRCEA DAN LAZĂR, Considerații privind mineritul și metalurgia populară în Ținutul Pădurenilor (Ghelar).
- Sesiunea științifică „Permanență și continuitate. Istorie și realizări“, Timișoara, 5—6 mai 1979:
- IOAN ANDRIȚOIU, Metalurgia bronzului în sud-vestul Transilvaniei.
- ADRIANA RUSU, Stele funerare din necropola de la Muncelu-Brad.
- Sesiunea științifică „Continuitate multimilenară“, Cluj-Napoca, 25—27 mai 1979:
- IOAN ANDRIȚOIU, Un cimitir aparținând culturii Noua descoperit la Tîrnava (jud. Sibiu).

- ADRIANA RUSU, Ceramica romană din necropola de la Muncelu-Brad.
- Sesiunea jubiliară de comunicări științifice organizată cu ocazia împlinirii a 70 de ani de la înființarea Muzeului tehnic „Prof. ing. D. Leonida“, București, 19—20 octombrie 1979.
- N. CHINDLER, I. LAZĂR, Evoluția tehnicii prelucrării fierului în zona Hunedoarei (Toplița 1780 — Hunedoara 1884).
- I. JIANU, M. D. LAZĂR, Evoluția tehnicii miniere hunedorene — tradiții și perspective.
- Simpozion științific „Țara Zarandului — leagăn al răscoalei țăranilor de la 1784“, sat Crișan (com. Ribiița), 3 noiembrie 1979.
- IOAN ANDRITOIU, Străvechi urme de civilizație în ținutul Zarandului.
- TIBERIU MARIȘ, Permanență și continuitate românească în Munții Apuseni (sec. IV—XIII).
- OLIMPIA PALAMARIU, Aspecte social-economice din ținutul Zarandului în preajma răscoalei lui Horia, Cloșca și Crișan.
- IOACHIM LAZĂR, Gheorghe Crișan — fiu al meleagurilor zărăndene, conducător neînfricat în marea răscoală a țăranilor moți din 1784—1785.
- MIRCEA VALEA, Partidul Comunist Român — organizator și conducător al luptei maselor muncitoare din zona Zarandului pentru dreptate socială.
- Sesiunea științifică „Unitate și continuitate în istoria poporului român“, Deva, 16—17 noiembrie 1979.
- IOAN ANDRITOIU, Considerații privind cercetările arheologice recent întreprinse în așezarea aparținând epocii bronzului de la Boiu.
- TIBERIU MARIȘ, Din nou despre Singidava.
- ADRIANA RUSU, Un nou monument funerar de la Micia.
- EMIL NEMEȘ, Podoabe de aur aflate în colecția Muzeului arheologic din Sarmizegetusa.
- OLIMPIA PALAMARIU, Tezaurul feudal de la Dumbrăvița (sec. XVI).
- IOACHIM LAZĂR, Breasla cismarilor din Hunedoara (1635—1890).
- MIRCEA DAN LAZĂR, Hărți de minieră din secolul XVIII de la Ghelar.
- MARIA VÎRTOPEANU, Din activitatea „Societății pentru fond de teatru român“ în județul Hunedoara între anii 1870—1918.
- DUMITRU PELIGRAD, Nicolae Hențiu (1842—1923), un hunedorean afirmat în marginea Sibiului.
- RODICA IRIMESCU, Problematika în calendarele lui G. Bariț.
- Sesiunea științifică „Mărturii ale permanenței și continuității de viață și muncă a poporului român în bazinul aurifer Barza-Brad“, dedicată sărbătoririi a 2000 de ani de atestare documentaro-arheologică a exploatărilor miniere din zona Brad-Barza, Brad, 14 decembrie 1979.
- IOAN ANDRITOIU, Străvechi urme de civilizație în ținutul Zarandului.
- ADRIANA RUSU, Necropola romană de la Muncelu-Brad.
- IOACHIM LAZĂR, Evoluția tehnicii mineritului și a prelucrării metalelor prețioase în secolul al XVIII-lea.
- MIRCEA VALEA, Frământări ale maselor muncitoare zărăndene în anul 1918.
- Simpozionul „In memoriam Constantini Daicoviciu“, Caransebeș, 29—30 martie 1980.
- ADRIANA RUSU, Un nou monument funerar descoperit la Micia.
- IOAN ANDRITOIU, Necropola de la Micia. Rezultatele campaniilor de săpături din 1978—1979.

- Sesiunea științifică „Ținutul hunedorean — loc de geneză, organizare și dezvoltare a primului stat dac centralizat și independent condus de Burebista“, Deva, 9—10 mai 1980.
- IOAN ANDRIȚOIU, Considerații privind epoca bronzului în sud-vestul Transilvaniei.
- ADRIANA RUSU, Tipuri de sanctuare și locuri de cult dacice.
- TIBERIU MARIȘ, Noi date cu privire la localizarea Singidavei la Hunedoara.
- EMIL NEMEȘ, Fibule romane din colecția Muzeului de arheologie din Sarmizegetusa.
- IOACHIM LAZĂR, Meșteșuguri și bresle hunedorene în secolul al XVII-lea.
- MIRCEA DAN LAZĂR, Obiecte de artă manufacturieră transilvăneană din secolul XVIII în colecțiile Muzeului județean Deva.
- OLIMPIA PALAMARIU, Ideea reinvierii „Regatului dacic“ pe medaliile transilvănene din secolul al XIX-lea.
- MARIA VÎRTOPEANU, Documente recent intrate în colecția de istorie modernă a Muzeului județean Deva.
- DUMITRU PELIGRAD, Noul contract colectiv din Valea Jiului (dec. 1929) și semnificația lui.
- ADELA HERBAN, Contribuții la cunoașterea Sindicatelor unitare din România.
- MIRCEA VALEA, „Frontul Plugarilor“ în etapa revoluției popular-democratice din România.
- LUCIA RONDOLEANU, ION LĂZĂRESCU, Ion Oprușan, un zugrav hunedorean din secolul al XIX-lea.
- RODICA IRIMESCU, Calendarele românești — mijloc de răspîndire a culturii în rîndul maselor.
- MARIA BASARAB, Catalogul colecției etnografice din Țara Hațegului.
- MARIA MARCU, Procesul de aculturație în zona Pădurenilor (Bunila, Alun, Cerbăl).
- Simpozionul „Vorbește istoria neamului“, Boșorod, 25 mai 1980.
- IOAN GROZA, Rolul condițiilor naturale în conturarea individualității istorice a Platformei Luncanilor.
- IOAN ANDRIȚOIU, Țara Hațegului, teritoriu cu străveche, intensă și continuă locuire.
- ADRIANA RUSU, Tipuri de sanctuare și locuri de cult dacice.
- TIBERIU MARIȘ, Noi date privitoare la localizarea Singidavei la Hunedoara.
- IOACHIM LAZĂR, Aspecte ale istorie văii Streiului în decursul evului mediu.
- MIRCEA VALEA, Lupta românilor transilvăneni de-a lungul veacurilor pentru dreptate socială și libertate națională.
- ADELA HERBAN, Partidul Comunist Român în fruntea luptei revoluționare a celor ce muncesc pentru apărarea intereselor supreme ale patriei împotriva primejdiei fasciste.
- Sesiunea științifică „Continuitate multimilenară“, Cluj-Napoca, 27—29 mai 1980.
- IOAN ANDRIȚOIU, Contribuții la cunoașterea bronzului timpuriu în sud-vestul Transilvaniei. Grupul cultural Șoimuș.
- ADRIANA RUSU, Cultura spirituală a geto-dacilor în izvoarele antice.
- IOACHIM LAZĂR, Meșteșuguri și bresle hunedorene în secolul XVII.
- Sesiunea științifică „2050 de ani de la constituirea statului dac centralizat și independent condus de Burebista“, Ploiești, 11 iunie 1980.
- MIRCEA VALEA, Lupta forțelor democratice din România în frunte cu P.C.R.

- pentru crearea frontului popular antifascist. Modalități de prezentare în expoziția de bază.
- MARIA VÎRTOPEANU, Aspecte din mișcarea muncitorească hunedoreană desfășurată în anii crizei economice (1929—1933). Modalități de prezentare în expoziția de bază.
- Simpozion „Românii din Zarand în lupta pentru dreptate socială și libertate națională”, sat Crișan (com. Ribîța), 14 septembrie 1980.
- IOAN ANDRIȚOIU, Ținutul Zarandului, vatră străveche de locuire.
- MIRCEA DAN LAZĂR, Monumente medievale de arhitectură românească, citorii ale unor cneji români din Țara Zarandului.
- IOACHIM LAZĂR, Răscoala lui Horia. acțiune energetică pentru emanciparea socială și națională a românilor.
- OLIMPIA PALAMARIU, Mișcarea Supplex-ului, expresie a conștiinței politice a românilor.
- MARIA VÎRTOPEANU, Mișcarea culturală transilvăneană din a doua jumătate a secolului al XIX-lea. promotoare a idealurilor naționale și sociale românești.
- MIRCEA VALEA, Țărănimea din Munții Apuseni puternic angrenată în lupta condusă de P.C.R. împotriva fascismului, pentru independență și suveranitate națională.
- Sesiunea științifică „Continuitate, unitate, independență în istoria poporului român”, Alba Iulia, 1—2 decembrie 1980.
- IOAN ANDRIȚOIU, Așezarea aparținând epocii bronzului de la Boiu.
- ADELA HERBAN, Acțiuni militare antihitleriste pe teritoriul Hunedoarei în timpul insurecției din august 1944.
- LUCIA RONDOLEANU, Ion Oprușan, un zugrav hunedorean din secolul al XIX-lea.

IV. EXPOZIȚII TEMPORARE

- Peisajul hunedorean în pictura românească contemporană. Petroșani, Vulcan. **Aprilie—mai 1979.**
- Portretul în pictura românească contemporană. Hunedoara, iunie 1979.
- 35 de ani de la înfăptuirea insurecției naționale armate antifasciste și anti-imperialiste din august 1944. Orăștie, Călan, Hațeg. August 1979.
- Grafica italiană. Deva. Iulie—august 1979.
- 32 de ani de la aniversarea Republicii. Orăștie, Geoagiu. Decembrie 1979.
- Unirea Principatelor Române — eveniment de seamă în istoria poporului român. Orăștie, Geoagiu, Simeria. Ianuarie 1980.
- Făurirea Partidului Comunist Român, moment crucial în mișcarea muncitorească din România. Brad, Gurabarza, Baia de Criș. Mai 1980.
- „2050 de ani de la constituirea primului stat dac centralizat și independent condus de Burebista”. Deva. Iulie—august 1980.
- Pictură românească contemporană. Livezeni, Dîlja, Vulcan, Lupeni. Noiembrie—decembrie 1980.
- Republica Populară Română — creație a maselor largi populare conduse de P.C.R. Iliia, Dobra, Zam. Decembrie 1980.
- Geto-dacii din bazinul Văii Jiului (organizată în colaborare cu Muzeul Olteniei, Craiova). Decembrie 1980.